

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.3.2014

Olsztyn, dnia 16 kwietnia 2014 r.

Pan
Franciszek Andruszkiewicz
Wójt Gminy Srokowo
Plac Rynkowy 1
11-420 Srokowo

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Srokowie NIP 7420013295, REGON 000546029 z siedzibą przy Placu Rynkowym 1, 11-420 Srokowo, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Srokowie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Wójt Gminy Srokowo Pan Franciszek Andruszkiewicz, który sprawuje tę funkcję od 29 stycznia 1991 r.

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie jest Pani Krystyna Przespolewska.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.179.2014 z dnia 25 lutego 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 7*).

Kontrolę rozpoczęto i zakończono w dniu 27 lutego 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2/2014.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 26 lutego 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 1-4 ustawy o kontroli w administracji rządowej oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) w związku z § 24 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 r., Nr 136, poz. 884 ze zm.) oraz art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli czterdziestu dziewięciu aktów stanu cywilnego, czternastu decyzji, jedenastu zaświadczeń, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudniona jest osoba w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie pełniła Pani Krystyna Przespolewska powołana na to stanowisko uchwałą Rady Gminy w Srokowie z dnia 20 lipca 1990 r. Nr IV/17/90 (*akta kontroli str. 13*). Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 ze zm.) stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania został przekształcony w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Pani Krystyna Przespolewska posiada wykształcenie średnie (*akta kontroli str. 17*), wobec czego nie zdąży uzupełnić wykształcenia zgodnie z art. 6a pkt. 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego do dnia 29 października 2014 r.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenia Urzędu Stanu Cywilnego znajdują się na piętrze budynku Urzędu Gminy w Srokowie. Pomieszczenie, w którym przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy.

Lokal składa się z dwóch pomieszczeń: pokoju pracy oraz sali ślubów. Klienci przyjmowani są pojedynczo w pokoju pracy. Warunki lokalowe uważa się za wystarczające i umożliwiające zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli str. 18*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawiane są w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w metalowych szafach w pokoju pracy (*akta kontroli str. 18*). Zgodnie z § 22 ust. 1 wskazanego wyżej rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji księgi stanu cywilnego przechowywane są w archiwum urzędu stanu cywilnego stanowiącym pomieszczenie zapewniające należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. Przyczyną powstania uchybienia jest sytuacja lokalowa Urzędu Gminy. Skutkiem uchybienia jest niewłaściwe przechowywanie ksiąg stanu cywilnego. Osobami odpowiedzialnymi za brak pomieszczenia na potrzeby archiwum urzędu stanu cywilnego są Wójt Gminy oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Srokowie przechowywane są księgi rejestracji polskiej od 1946 r. do chwili obecnej.

Akty stanu cywilnego sporządzane są ręcznie w księgach. Księgi zgodnie z § 12 ust. 2 podanego rozporządzenia prowadzone są do 5 lat (*akta kontroli str. 31*).

Wzmianki dodatkowe do aktów nanoszone są ręcznie, w sposób staranny i czytelny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Wolne miejsca w treści aktów i w rubryce „Uwagi” wykreślane są w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów.

Przypiski w aktach nanoszone są na bieżąco – sprawdzono na podstawie aktów zgonu za 2013 r.

Księgi po każdym roku kalendarzowym zamknięto w sposób prawidłowy. Bez zastrzeżeń (*akta kontroli str. 31*).

Skorowidze alfabetyczne – wpisy dotyczące aktów stanu cywilnego sporządzanych w okresie objętym kontrolą dokonywane są na bieżąco, stosownie do § 16 cytowanego rozporządzenia, co sprawdzono na podstawie aktów małżeństw za 2013 r.

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów (*akta kontroli str. 31*).

2. Rejestracji stanu cywilnego

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 6 aktów urodzenia.

Kontroli poddano akty urodzenia: od Nr 1/2013 do Nr 5/2013 oraz Nr 1/2014

Akty urodzenia sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie w okresie objętym kontrolą przyjął jedno oświadczeni o uznaniu ojcostwa. Jednak stwierdzono, że czynności dokonano z naruszeniem art. 44 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Artykuł 44 ust. 1 podanej ustawy wskazuje, że jeżeli uznanie ojcostwa przez ojca następuje przed sporządzeniem aktu urodzenia lub dotyczy dziecka poczętego, lecz nieurodzonego, treść oświadczenia wpisuje się do księgi urodzeń. Uznanie ojcostwa w tym przypadku dotyczyło dziecka, dla którego nie sporządzono jeszcze aktu urodzenia. Dlatego też, w opisanej sytuacji powinien być sporządzony nowy akt stanu cywilnego, do którego wpisałoby treść przyjętego oświadczenia. Przyczyną powstania nieprawidłowości jest mała ilość spraw związanych z rejestracją urodzeń w małych urzędach stanu cywilnego, a w konsekwencji brak doświadczenia w tym zakresie. Skutkiem nieprawidłowości jest naruszenie przepisów dotyczących sporządzania aktów stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 19-21*).

Akt urodzenia Nr 2/2013 sporządzono na podstawie zgłoszenia w trybie art. 38 Prawa o aktach stanu cywilnego. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 29 i 31*).

Pozostałe skontrolowane akty sporządzono na podstawie decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie.

Transkrypcja aktów urodzenia do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest bez zastrzeżeń. Oryginalne akty zagraniczne, które są podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Akty, które nie zawierały wszystkich danych określonych w polskich przepisach zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową (*akta kontroli str. 29 i 31*).

Akt Nr 5/2013 został sporządzony w trybie art. 70 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego na podstawie dokumentów ze Szwecji. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 29 i 31*).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Srokowie nie przyjęto żadnego oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z. 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.) oraz o zmianie nadanego dziecku imienia w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 28*).

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 13 aktów małżeństw.

Kontroli poddano następujące akty małżeństw: od Nr 1/2013 do Nr 12/2013 oraz Nr 1/2014.

Akty małżeństwa sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Małżeństwa zawarte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.), tj. akty numer: 10/2013 oraz 1/2014 – oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński oraz zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa przyjęte zostały przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w sposób prawidłowy (*akta kontroli str. 29 i 31*).

W analizowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Srokwie raz zezwolił na skrócenie terminu wskazanego w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego (akt Nr 1/2014). Wniosek nupturientów był właściwie udokumentowany. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 29 i 31*).

Małżeństwa, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego - zaświadczenia, wydawane na podstawie art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego wydawane są prawidłowo, co sprawdzono na podstawie zaświadczeń od oraz od Nr USC.5361.1.2013 do Nr USC.5361.9.2013 (*akta kontroli str. 29 i 31*). Akty małżeństw są sporządzane na podstawie zaświadczeń składanych przez duchownego Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Przestrzegane są wszystkie wymogi określone w art. 8 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego oraz w art. 61a Prawa o aktach stanu cywilnego. Na zaświadczeniach potwierdzana jest data dostarczenia przez duchownego dokumentu, który jest podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa, np. akty numer: 1/2013, 2/2013, 3/2013, 4/2013, 5/2013, 6/2013, 7/2013, 8/2013, 9/2013, 12/2013 (*akta kontroli str. 29 i 31*).

Transkrypcja aktów małżeństwa do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest prawidłowo, np. akt małżeństwa numer 11/2013. Oryginalne dokumenty włączane są do akt zbiorowych wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski. W aktach w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Akt został uzupełniony dzięki czemu posiada pełną moc dowodową (*akta kontroli str. 29 i 31*).

W okresie objętym kontrolą nie przyjęto żadnego oświadczenia małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, tj. oświadczenia, o którym mowa w art. 59 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego. (*akta kontroli str. 28*).

Zaświadczenia o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą wydawane są w sposób prawidłowy (sprawdzono na podstawie spraw od Nr USC.5360.1.2013 Nr USC.5360.3.2013) (*akta kontroli str. 30-31*).

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 30 aktów zgonu.

Kontroli poddano akty zgonu: od Nr 1/2013 do Nr 23/2013 oraz Nr 1 do Nr 7/2014.

Akty zgonu sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Akty zgonu sporządzane są po dostarczeniu karty zgonu (*akta kontroli str. 29 i 313*).

Akty zgonu Nr 18/2013 oraz 5/2014 sporządzono w polskich księgach odpowiednio na podstawie dokumentów niemieckich i francuskich. Akt Nr 18/2013 został uzupełniony dzięki czemu posiada pełną moc dowodową, natomiast transkrybowany akt francuski nie został uzupełniony, ale strona złożyła oświadczenie, że niepełny akt nie posiada pełnej mocy dowodowej (*akta kontroli str. 29, 31-32*).

3. Transkrypcji zagranicznych aktów do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz prowadzenia innych postępowań z zakresu rejestracji stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wydano łącznie dwanaście decyzji na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Kontroli poddano sprawy: Nr USC.5353.1.2013-USC.5353.6.2013, USC.5353.1.2014-USC.5353.2.2014, Nr USC.5352.1.2013 - Nr USC.5352.3.2013 oraz Nr USC.5352.1.2014 (*akta kontroli str. 30 i 32*).

Decyzje wydawane są z zachowaniem terminów przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Wszystkie oryginalne dokumenty, które są podstawą do wydania decyzji na podstawie ustawy prawo o aktach stanu cywilnego włączane są do akt zbiorowych.

Prawidłowo wskazywana jest podstawa prawna i Dziennik Ustaw ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Decyzje wysyłane są listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub odbierane osobiście, a odbiór jest kwitowany na wniosku wraz z datą odbioru.

Nanoszone są wzmianki dodatkowe o wydanych decyzjach w sprawie uzupełnienia lub sprostowania aktu stanu cywilnego, po stwierdzeniu ostateczności tych decyzji. Nie wnosi się uwag.

4. Wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub ich braku oraz zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od Nr USC.5362.203.2013 do Nr USC.5362.225.2013, co stanowi 10% ostatnich wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego z 2013 r. (*akta kontroli str. 30 i 32*).

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane są podmiotom określonym w art. 83 § 1 i § 2 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie (zastępca) wydał jedno zaświadczenia o braku ksiąg stanu cywilnego. W treści wydanego zaświadczenia stwierdzono błąd w zakresie żądanych danych. Wnioskodawca wystąpił o wydanie odpisu aktu urodzenia z księgi z 1932 r., natomiast w sporządzonym zaświadczeniu o braku księgi, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie wskazał, iż nie posiada księgi za rok 1906. Przyczyną powstania uchybienia jest niedopatrzenie (błąd pisarski) Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie. Skutkiem uchybienia jest wydanie zaświadczenia nie czyniącego zadość żądaniu wnioskodawcy. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie (*akta kontroli str. 22-25*).

5. Zawiadamiania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego

W analizowanym okresie zawiadomiono o 57 zmianach w aktach stanu cywilnego. Analizie poddano teczkę powiadomień organów ewidencji ludności z 2013 r.

Urząd Stanu Cywilnego w Srokowie prawidłowo dokonuje informowania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego. Wysyłane są odpisy skrócone aktu wraz z adnotacją o zmianie(*akta kontroli str. 30 i 32*).

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano jedną decyzję na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawy od Nr USC.5355.1.2013 (*akta kontroli str. 30 i 32*).

Decyzja USC.5355.1.2013 dotyczyła zmiany nazwiska dla osoby małoletniej, która nie ukończyła 13 lat. Wniosek w sprawie złożyła matka, która dołączyła do akt sprawy prawomocne postanowienie sądu o pozbawieniu ojca władzy rodzicielskiej.

W analizowanej sprawie postępowanie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskująca o zmianę nazwiska złożyła obszerne wyjaśnienia uzasadniające zmianę nazwiska dziecka. Sprawa rozpatrzona została na podstawie kompletnego wniosku.

Po stwierdzeniu ostateczności decyzji o zmianie nazwiska, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie powiadomił organy wskazane w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska o dokonanej zmianie. Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o usunięcie nieprawidłowości i uchybień poprzez:

1. Wpisywanie treści oświadczenia o uznaniu ojcostwa do księgi urodzeń, jeżeli uznanie następuje przed sporządzeniem aktu urodzenia dziecka ,
2. Wydzielenie oddzielnego archiwum na potrzeby urzędu stanu cywilnego,
3. Dokładne sporządzanie zaświadczeń o braku księgi.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WZ. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Grażyna Kluge
WICEWOJEWODA